

כ"ג חשרי חרצ"א
16 אוקטובר 1930
יום ד'

שבתי אחסול לארץ.

ישיבת המזכירות: קוראים לסחר אח"צ ישיבת הועד הפועל
עם המשלחת האמריקנית. קפלן מוסר על הישיבה עם המלין ושיפליאקוב
בברלין. דרשו את ב.ג. לאמריקא, אבל חודענו שזה לא בא בחשבון.
שפרינצק נדרש לנסוע, אולם חכנית פעולתו העתידה של י.ש. לא ידועה
עליין, והיא חלוייה בישיבת תנח"צ שצריכה להחאסף בימים אלה
בלונדון, לאחר חזירתו של ויצמן. היריעות מלונדון על המצב
הפוליטי קשות. שפרינצק נסע לבלגיה לאספת המגבית. ברל נסע
לליטא ולטויה למועצות של א"י העובדה. משם יסע לפריס ולונדון.
שפרינצק הודיע שלא יקח על עצמו ללכת השנה לאמריקא.
אליהו - אין לדון על פעולתנו באמריקא מבלי לברר חכנית
פעולתנו בעתיד הקרוב בכל היקפה. סצבנו הצבורי בארץ קשה ומלא
סכנות. בלי פעולה חרבותית וארגונית רצינית נגיע למשבר.
נחלשה האמונה בכות החגשמה הציונית. נחרופף האמון בהסדרות.
הארגון נחלש. ס.ס.ים דומה לאמריקן פדריישון אוף לייבור,
סאורגנים פועלים "מיוחסים" ומזלזלים בפועלים הפשוטים ביחוד
של הקרות הסורחיות.
במ.ס.ח. אין לדבר על כיוון רע, אך יש חוסר אנשים
וצרות של המשרד הקבלני.
במ.ס.חא. אין שלטון על הצבור המאורגן והמסודר במקום
עבודתו. אין אבטוריטה.

במושבות חוקן הרבה. כניסתו של פינשטין הועילה
בהרבה, ומכירים בזאת במושבות. ב.פ.ת. חוקן בהרבה הסצב,
אולם רציני ענין השח"צ, יש חוסר בכוחות משקיים. דרושים
אנשים מרכזיים למועצות בכל שלוש הערים. במזכירות הוה"פ
יש צורך בהגדלת הפעולה החרבותית, ובסגת את הצבור. רצינית
מאוד שאלת הנוער בארץ. היו בסוכות שני כינוסים חשובים.
הפועל גילה כוח רב, אך גדלה בחוק הפועל החסרמרות נגד
התסדרות. בהפועל יש 3,000 איש, בכינום השתתפו 1,260 איש.
בועידת הנוער העובד נחקוררו שאלות קשות. היהם לנוער
הסתלמד, שאלת שכבת-המעבר. בחוגים יש החרוצות, לקבוצת הארצי
יש כבר חבר אחד בהנהגת החוגים.
בשביל חו"ל יש להוציא עשרות אנשים לחזק חזיתנו
בגולה. ברץ נכון ללכת לנוער בחו"ל.
בעניני החישובות האלה עובד הרצפלד, ותצליח להכניס
את הקסטר לענין באופן רציני. יש ניגוד בין סול והכסטר.
הראשון סתגר להתישבות. יש סיכויים להתישבות 300 איש בקרוב.
הענינים הפוליטיים: ר-ג בא מרוגז ומיואש מברלין
וקרא את הוה"ל ותומיע באופן רע. הציג ויצמן במרכז לקרא
את הישוב למלחמה ב-ן. תאר באופן חסור את הסצב בלונדון,
דרש פעולה עצמית מהישוב. בשיחות שתיו לנו אתו הסינו אותו
למסלול אחר - להפעלת הסוכנות ולהגשמת ההתישבות, ולשיחוף הוה"ל
בפעולת הסוכנות. נבחרה ועדה פוליטית של הוה"ל לפעול יחד עם
הנהלת הסוכנות בענינים פוליטיים בארץ. ר-ג, ארלוזוב, ב.צ.

וריונגוף. דובר על ועדה פוליטית של הישוב גם בלונדון: ברל וסמילנסקי. דובר על משלחת לאמריקא מסעם הישוב (חרצפלד, ווחוביצקי ועוד).

ר-ג דורש חינוך הישוב והפסקת המלחמה הפנימית. למעשה פירוש הדבר הסכמה מצד הפועלים לשכר של 17,5 ג' ליום. היו לנו שתי פגישות עם מק. חרצפלד סיפל בו בהצלחה. בפגישה נטורי קרתא בח"א דרש ריונגוף שתפקיד הציונות עכשיו - קידום התעסיה ובנין בתים בח"א, וסק אמר שבמרכז צריכה לעמוד הקרקע וקידום ההתישבות.

המאורע הפוליטי הכי חשוב היה ענין ודי חורח. הערבים תבעו חלק של הקרקע במשפט. הממשלה תגינה על זכות בעלי הקושן היהודים ובכות הורידו ערבים והיו גם מצועים. לפני בוא שילס רצו ר-ג וקיש לטשטש הענין בכל מחיר. חנקין "התנגד כי עמד לגמור בשלום - ע"י החכרת שטח של 7.000 דונם לשנה. הנה"צ החליטה להתכיר 11.600 לשנחים (זו הייתה הצעה קולווייל). לבסוף לא באו לכלל הסכם עד עכשיו. המשפט הכיר בזכות הערבים על 3.600 דונם עד שיהיה משפט מכריע. חנקין עוד ממשיך להגיע לפתרון של שלום.

ביקור שילס. חלה בבואו וביקורו לעבר-הירדן לא יצא לפועל. נפגש החילה עם הוה"מ הערבי, אח"כ עם הסוכנות והוה"מ יחד, לבסוף עם הוה"מ של ההסתדרות. סלבד הוה"מ הערבי בא אצלו לחוד נשיבי. הביקור הזה היה קצר. ישיבת הסוכנות והוה"מ ארכה. דברו ריונגוף, קיש, לבסוף חוסיף ר-ג אילו מליס. דרשו

שלא יהיה שום שנוי קונסטיטוציוני בלי מועצה יתורית ערבית אנגלית. שילס ענה שבמצב הסתה מועצה זו היא ענין לשנים, והמועצה הסחוקת עצמה תהיה רונד סבל קונפונס. רג דרש להעביר דרישה זו ללונדון, גם שאל איך תהא קואופרציה כדרישתם אם יוצאו סטטמנט בלי ידיעתנו, שילס אמר אולי פתיעצים בלונדון ותבטיח לסלגרף ללונדון דעתו על התיעצות. אח"כ היתה ישיבה עם הוה"פ בבית הממשלה. ארלורוב פתח, בטרם סיים ענה שילס. השיחה נפסקה בטרם משה דבר, לפי החכניות. שילס הצטרף והבטיח להפגש שנית - וקיים זאת בה"א. בפלמין גמר ארלורוב את דבריו וגם משה דבר, ושילס ענה ברוח דבריו בלונדון בועידת פועלי האימפריה. עבר את עין-חרוד, גבע, כפר יחזקאל, בית-אלפא, נהריים, נהלל, דגניה. לוו אותו קיש, גורדון משה וגולדה, בנהלל - דוב.

ויאסא - נחלשה האמונה בציונות בדברי אליהו, ונחלשה גם ההכרה שיש בכוחה של ההסתדרות לתקן את המצב. סחגברת פסיביות בצבור. במועצה הקבוץ הסאוד נהגלה יחס ביטול להסתדרות. השה"צ עומד ליסוד הסתדרות של השה"צ בארץ.

יש הכרה שחבר אחד בסוצירות הוה"פ יוקדש לבקורה ולספול במקומות, ביחוד במועצות העירוניות. דרושה ריאורגניזציה של פעולת וה"ת בין הגדולים - לשלב אותה במועצות העירוניות. מועצה הפועלות משותפת אין מזכירות. יש הצעה שהמזכירות חורכב משתי חברות אחת - ע"י המרכז החקלאי, אחת ע"י הוה"פ.

(החלם שהמשך הישיבה יהיה סחר בבוקר).

אח"צ. ישיבת המזכירות עם מרכז הנוער העובד החדש
(צמורה לוקוב, קומל, משה פלמן (אריאלי) לוי יצחק ודוד כהן).
דוד כהן - הכינוס הצליח ברבוי המשתתפים סבל הסניפים -
נאספו כאלף נער ונערה, מהם מחוץ לה"א כשש מאות. נסעה לנענה
להנחת אבן היסוד של בית קבוצת הנוער מרחובות. דר רוזוב נתן
לבית 100, סנטור הבטיח כמעט 200, נחוצים עוד 350. למחרת נפתחה
הועידה: יסודות התנועה, שאלת הסתגרים, ארגון מקצועי והקנון
עבודה. הועידה נמשכה יום ולילה. בסעיף ראשון השתתפו 30 איש.
בשאלת הבוגרים נשמעו שתי הצעות: א) לא יוצרים שכבה מיוחדת,
אלא בתקופת הסעבר (18-20) מתנהלת פעולה חרבותית להכשיר כניסה
לתנועה הכללית, ב) יוצרים ארגון מיוחד של מתבגרים שמאחד את
כל הנוער בארץ. הוה"פ דרש לבל קבל החלטה בשאלה זו. החלט לציין
אקסואליות השאלה, על הוה"פ לברר עמדתו, והמועצה הנבחרת תקבל
החלטה בשאלה זו עד תנוכה.
הארגון המקצועי הוכר בחור חלק של הפעולה התנוכית.
רונו גדול עורר עניין ניצול הנוער בקואופרטיבים.
דנו על חוקת החגנה וצוין שבלי פיקוח בהשתתפות מהסדרות
אין ערך לחוקה.
הופיעה גם שאלת השת"צ. בין נערי החכניון יש ארגון של
השת"צ. הם דרשו היתר להשתייך לארגון אחר של נוער ולהיות חברים
לנוער העובד - הועידה דחתה הצעה זו.
בית הספר לנוער עובד אינו ממלא חפקידו בשלמות. וה"ח
הסכימה לכך.

בירושלם יש סניף חשוב. בכוונת בניסיים אפשר לנהל
שם את הפעולה, אולם יש לסדר בעבודה מתאימה חמשה חברים (צפורה,
בניסיני - שרברב, רמנובסקי - פועל פשוט, אריה סקין חרוד),
ועוד אחד.

לחיפה יבוא שמריה מסרחביה וחבר אחד מקבוצ ג' של
השה"צ. אורלובסקי נשאר בחיפה. דרושים, איפוא, שני מקומות
עבודה.

בה"א נדרשים 4 מקומות עבודה בבנין של ר"ר גרוסקל.
לוי יצחק נשאר בה"א.

וה"ח עומדת להעביר את סלוסון לעסק. בעוד חודש
חקרא פגישה בעסק של אנשי החרבות לדרון על הפעולה בקרב הנוער.
להחזקת חדרי המלאכה דרושות: בה"א 7 לא"י, בירושלם 6,
בה"ח 2 - לחודש. תקציב הסרכז: 11 לא"י לחודש, מלבד 12 לא"י
לכסות גרעונות של חברים בחיפה, בניסינה וירושלם.
בועד הפועל צריך להיות חבר אחד אחראי לענייני הנוער
העובד.

ביחס להפועל: הנוער העובד רוצה שהפועל יעבוד בחוץ
הנוער וינהל בחוכו את כל הפעולה הספורטיבית. אולם חברי הנוער
אינם משחייכים להפועל וכל הפעולה נעשית במסגרת הנוער העובד.
הוה"פ ירון ויחלים על כל העניינים תאלת בזמן הכי קרוב.

ישיבה עם וה"ח. ביום הראשון תבא צריכים לפחות כל
הסוסדות - בלקיחת אחריות לכל התקציב. וה"ח דנה הבוקר על

הענין. החקציב מורכב מלושה חלקים: חקציב הנח"צ לחנוך, חקציבת לגדולים, חלק הוה"מ. לפני שנה קבלנו מהנח"צ לחנוך 4.460, השנה דרשנו 5.200 הסוכנות מסכימה לחת 4.660, חולקים על סכום של 340 לא"י. וה"ח חודיעה שאם המינימום לא יובטח יחזירו בחי"הספר לסוכנות, אולם הסוכנות מסרבת לקבל את הסוסדות. ברקסון מכיר בחשיבות הפעולה ובדרך הנכונה של וה"ח, אולם ברקסון אינו יכול לדבריו להוסיף הסכום הדרוש. הסכום השנוי במחלוקת דרוש בשביל ביח"הספר בקריה ענבים (24 לא"י), מסמר העסק (24), קבוצת חגבעה (24) חל-יוסף (24), בית חנוך (104), לחשעה גנים (120).

דעת יבנאלי היא לסגור כל המוסדות עד שתסופק דרישה

וה"ח.

חקציב לגדולים: סנסור אינו מרשה להתחיל בעבודה, וה"ח דרשה מהוה"מ זכות קדימה לוח"מ מסכומי 10.000 שהחלים הועד המנהל. הוה"מ החלים על בכורת וה"ח וההכשרה. סנסור מסכים לחת מהאלף הראשון שני שלישים לוח"מ, ומכל אלף שלאח"כ רק שליש.

השאלה היא אם להתחיל בעבודה ולקבל אתריות על סכום

שנהי של 3.200.

חלק הוה"מ בחקציב וה"ח סרס נקבע, ווה"ח חובעה חקצבת

מסוימת.

יבנאלי מסכים לא לרון עכשיו בסעיף אחרון, אולם הועדה

חושבת שאם לא יקובל החקציב לגדולים - לססור בכל אופן את מוסדות החנוך לסוכנות.

רסו - לוח"מ תחת ישיבה עם הנח"צ בדבר מקומצים.
חברינו הפקידים מתרגשים, כי לדעתם יש מקום לקסוץ במשכרות
גבוהות, אבל חוששים שיקצו דוקא משכרות נמוכות ופיטורי
פקידים. לוח"מ דרש לקסוץ 10,000 למשכרות, והטלת מס על בעלי
משכרות גבוהות. הצענו לסננת ועדה מחברי לוח"מ וציוני שבארץ.
בסדה שיעשו פיטורים - יעשה הדבר בהסכמת ההסתדרות.
אבטיחו לדון על הצעותינו ולהחליט עם הסתדרות הפקידים על
דבר פיטורין.

רסו מציע ליעץ את לוח"מ לפחות כל המוסדות מבלי
לקבל כל אחריות כספית.

קטלן מסכים להצעה רסו לפחות המוסדות ולהודיע
למקומות שנלחם על קבלת כל החקציב אבל לא נקבל על עצמנו
אחריות כספית אם החקציב לא יתקבל. להודיע לתנהלה שמרכז
פעולתנו הוא בין הגדולים ואם עבודה זו לא תסחרר נסתלק מכל
עבודה התרבות.

כל העניין יובא לישיבת לוח"מ מחר.

12.11.30

ח ל ב.

בשבע באנו הנה. אחסול בבוקר סרם ידעתי אם אני
נוסע או לא. הויזה האמריקנית לא יכולתי לקבל, כי במקרה
נעדר הקונסול וסגנו (נסעו לעבר-הירדן) והמוכירת יעצה אותי